

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

за работата на

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО

през 2009 година

Велико Търново
2010 година

Отчетен доклад
за работата на
АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД-ВЕЛИКО ТЪРНОВО
през 2009 година

Дейността на Административен съд – Велико Търново и през 2009г. бе насочена към утвърждаване върховенството на закона, на стабилен правов ред, осъществяване на качествено, бързо и прозрачно правосъдие и не на последно място потвърждаване на нуждата от създаването на специализирани административни съдилища. Намираме, че с цялостната си работа през 2009г. успяхме да реализираме основните цели, които си поставяме от самото си създаване през 2007г., а именно: защитата на правата и интересите на гражданите, организациите и държавата, осигуряване на равен достъп до правосъдие, повишаване доверието на обществото в съдебната система. Днес, когато се обръщаме назад, с гордост можем да кажем, че нашата работа през изминалата година е онова, което опровергава критиците ни и което показва, че независимо от лошите условия на работа, магистратите и съдебните служители в Административен съд-Велико Търново отговаря на изискванията на европейските стандарти за достъп и откритост на правосъдието, че в административния съд всеки може да получи ефективна и бърза съдебна защита на най-масовите правоотношения-правоотношенията между държавата и гражданите

I. Кадрова обезпеченост

Съгласно щатното разписание на Административен съд-Велико Търново, утвърдено още при създаването му в съда следва да работят 10 магистрати-8 административни съдии и 2 младши съдии. **Реално** от създаването на Административен съд-Велико Търново в него **работят 8 административни съдии**, встъпили в длъжност на 15.02.2007г., след спечелен конкурс. През 2009г. съдът работи при запълнен щат, като действително отработените човекомесеци възлизат на 95 човекомесеца. И през 2009г. незаети останаха съществуващите в щатното разписание 2 щатни бройки за младши съдии. Предложенията на ръководството на съда за трансформиране на тези две щатни бройки от младши съдии в съдии в административен съд не бяха възприети от Висшия съдебен съвет. В началото на 2010 година е направено предложение за увеличаване щатната численост на Административен съд-Велико Търново с една щатна бройка за съдия в административен съд като увеличаването на щата стане за сметка на незаета такава длъжност в друг административен съд в страната. До този момент това предложение на ръководството на съда не е

разгледано от комисията по предложенията и атестирането. Освен това, във връзка с въвеждане категоризация на съдилищата на база действителна натовареност, по искане на ВСС, е направено предложение за увеличаване щатната численост на Административен съд-Велико Търново, като общия брой на магистратите в съда да бъде увеличен на 10 съдии в административен съд. Аргументите на съда за това предложение са, че Административен съд-Велико Търново е най-малкият съд, който разглежда данъчни дела и че реално териториалната компетентност на съда се разпростира над Северозападна България, като обхваща 7 области. Фактичката и правна сложност на посочените дела налага всеки съдия да отделя повече време и енергия, за разглеждането и постановяване на съдебен акт по това дело. От друга страна предстоящата промяна в подсъдността, при която административните съдилища ще разглеждат споровете по Закона за обществените поръчки и заложените изключително кратки срокове за произнасяне на съда по тези спорове предполагат обезпечаването на съда с допълнителни ресурси и налагат увеличаване на щатната численост с 2 съдии.

На пръв поглед съдът е изцяло обезпечен със съдебни служители. Съгласно щатното разписание на съда това е така. Фактически нещата стоят по различен начин. Поради липсата на помещения, в които да бъдат създадени нормални условия за работа и към началото на 2010 година съдът е с незапълнен щат за съдебни служители. От една страна трудно постижимо се оказва осигуряването на 8 съдебни секретари, които наистина да изпълняват качествено и в срок специфичните си функции. Оказва се, че твърде малко хора притежават специфичните умения за работа в съдебна зала - умение за концентрация, добра слухова памет, минимална правна грамотност. Въпреки, че Административен съд-Велико Търново стриктно спазва срокът за изготвяне на съдебни протоколи и практика е протоколът да бъде предаден в деловодството още същия ден, ако съдебното заседание е било сутрин и или до обяд на следващия ден, ако заседанието е било след обед, то това е резултат от работата на съдиите и на някои от съдебните секретари. Надявам се, че опитът ни да обучим едни добри съдебни секретари, които могат да издадат готов протокол веднага след съдебното заседание, независимо колко листа е дълъг този протокол, ще приключи успешно, и в края на 2010 година съдът ще бъде изцяло обезпечен със съдебни секретари. Създаването на условия, при които всеки съдия да работи с един и същ съдебен секретар ще допринесе в голяма степен за това, съдебните протоколи да бъдат готови веднага след края на съдебното заседание. По отношение на деловодителите съдът също е с незапълнен щат за деловодители. И тук част от проблема е липсата на подходящи помещения, в които да бъдат обособени работни места. Смятам, че изграждането на Информационен център през 2009 г., с активната помощ на Програмата за развитие на съдебната система е крачка в правилната

посока. В условията на финансова криза успяхме да увеличим площта, ползвана от Административен съд-Велико Търново като разходите за това, не са за сметка на бюджета на съдебната власт. От друга страна посредством изграждането на информационния център подобрихме обслужването на гражданите, които получават веднага исканата справка по дела или препис от протокол от съдебно заседание или съдебно решение. Не на последно място ограничаването на хората, които следва да посетят деловодството, чрез изнасяне на част от деловодната работа в информационния център даде възможност на адвокатите да могат да имат по-добри условия за запознаване с делата, тъй като липсва адвокатска стая или друго обособено помещение за запознаване с делата. Въпреки това – лошите битови условия, липсата на нормална работна среда магистратите и съдебните служители работят изключително качествено, бързо и с внимание се отнасят към всеки гражданин, посетил Административен съд-Велико Търново. В подкрепа на този извод са получените през годината няколко благодарствени писма от граждани и адвокати, в които се посочва че в този съд работят изключително добре подготвени, внимателни и отзивчиви съдебни служители. Ето защо считам, че макар да е необходимо да продължим усилията си за подобряване качеството на обслужване на гражданите, при сегашните битови условия и при незапълнен щат за служители по обективни причини, Административен съд-Велико Търново успява да наложи европейски стандарти в начина на обслужване на гражданите - и по отношение на даване на справки, и по отношение на издаване на съдебни удостоверения и по отношение изключителната бързина за изготвяне на съдебни протоколи след края на съдебното заседание, и по отношение обслужване при непрекъснато работно време.

II. Движение на делата

1. Брой на постъпилите дела

През 2009г. са постъпили 1005 първоинстанционни дела т.е само 30 дела по-малко от 2008г., когато са постъпили 1035 първоинстанционни дела, и с 56 дела повече спрямо 2007г. когато са постъпили 949 дела за 10-те месеца на 2007г. Касационните дела постъпили за разглеждане в Административен съд-Велико Търново през 2009г. са 309. Налице е намаление на касационните дела със 106 дела спрямо 2008г., но със 165 дела, повече спрямо 10-те месеца на 2007г. Общо дела за разглеждане, **постъпили през 2009г. - 1319 дела**, спрямо 1450 дела образувани през 2008г. и 1093 дела през 2007г. Съпоставката на новообразуваните първоинстанционни дела през 2007г., 2008 и 2009г. сочи една постоянна цифра на образуваните първоинстанционни дела около 1000 дела годишно. Налице е спад в постъпилите касационни дела през 2009г., който можем да обясним с увеличаване на нарасналите възможности за налагане на

административно наказание за извършено административно нарушение, което не подлежи на съдебен контрол от една страна, а от друга може би на по-малко извършваните административни нарушения изобщо. Запазва се тенденцията за значителна натовареност на съдиите от Административен съд-Велико Търново. Средно месечното действително постъпление на дела за разглеждане от 1 магистрат при 12 месеца в Административен съд-Велико Търново е 18,26 дела. Сравнително висока е и натовареността на съдиите и ако се види натовареността на 1 съдия, съобразно щатната численост на съда по щат от 10 съдии-средномесечно дела за възложени на 1 съдия по щат 14,53 дела. Анализирайки тези факти ще констатираме наличието на една натовареност на съдиите на възложени дела за трите години от съществуване на съда от 18,25 дела месечно и натовареност по щат за същия период от 14,53 дела. Не бива да забравяме и факта, че почти две трети от тези възложени дела са данъчни такива, които дела са изключително обемни, със фактическа и правна сложност. При съпоставка на средно месечното постъпление на дела на съдия през 2009 г. и 2008 г. се забелязва леко намаление на постъпилите дела на 1 съдия спрямо предходната година-18,26 дела за 2009 г. срещу 20,54 дела през 2008 г. Новопостъпили дела/първоинстанционни и касационни/ на 1 съдия месечно-13,74 дела, заедно с останалите несвършени от предходна година, средно месечно **всеки съдия от Административен съд-Велико Търново е имал възложени по 18,26 дела за разглеждане, а по щат-14,53 дела.** Следва да се отбележи, че за разлика от преходната година когато по обективни причини не всички съдии са имали пълни отработени 12 месеца, през 2009 г. сумарно броят на времето, през които съдиите от съда не са работили- ползвали са отпуск по болест е 1 месец т.е това е реалната натовареност на този съд при условие, че всички са работили през цялата година. Сравнено с предходната година е налице леко намаление на възложените дела на всеки съдия спрямо предходната година, като това намаление основно се дължи на намаленото постъпление на касационни дела. Тази натовареност на магистратите от Административен съд-Велико Търново се доближава до най-високата за административните съдилища в страната. Дори и ако бъде разглеждана като натовареност по щат, посочената натовареност надвишава средната натовареност за възложени дела на 1 съдия в административните съдилища. При сравнение с натовареността на магистратите в окръжните съдилища през първото полугодие на 2009 г. и на районните съдилища се установява, че натовареността на съдиите от Административен съд-Велико Търново е близка до средната натовареност в районните съдилища и превишава натовареността на съдиите в окръжните съдилища по брой на възложени дела.

Когато трябва да анализиране постъпилите дела по материя се забелязва следната характерна особеност на делата образувани в

Административен съд-Велико Търново-над една трета от новопостъпилите дела са данъчни дела,следвани от делата по ЗУТ и ЗКИР и от делата по ЗМСМА,Закона за общинската собственост и Закона за държавната собственост,съответно-325дела,168дела и 67дела.Отново е налице увеличение на новообразуваните данъчни дела-325 през 2009г.,срещу 281дела за 2008г.Забелязва се леко намаление на новообразуваните дела по ЗУТ и ЗКИР,което се дължи на преминаване на вълната по приемане на кадастралната карта на гр.Велико Търново.Почти три пъти обаче са нараснали новообразуваните дела по ЗМСМА,ЗОбС и ЗДС.Постоянен остава броят на делата по ЗМВР,ЗДСл.От всичко първоинстанционни дела за разглеждане през 2009г. непроменен остава броя на образуваните искиви производство през последните две години-21дела.Забелязва се нарастване на новообразуваните дела по ЗСПЗЗ и ЗВСГЗГФ.От свършените дела по материя отново най-много са свършените дела по ДОПК и ЗМ-301дела,следвани от делата по ЗУТ и ЗКИР- 270дела,а спрямо новообразуваните най-много свършени са делата по КСО,искови производства по АПК-23дела,дела по ЗСПЗЗ,ЗВГЗГФ-26 дела от всичко за разглеждане 34дела.

Анализът на новообразувани през 2009г. касационни дела по материя ни дава основание да считаме,че най-често оспорваните решения на първоинстанционните съдилища са за наказателни постановления по ЗДВП,следвани от Закона за митниците,ЗАДС,както и по КТ.Ако можем да направим един анализ за това на кой районен съд най-често се атакуват решения,постановени по НАХД пред Административен съд-В.Търново може да се каже че най-често това са актове,постановени от Районен съд-Велико Търново,Районен съд-Горна Оряховица.Забелязва се нарастване на оспорваните решения по НАХД,постановени от РС-Свищов и РС-Павликени.

2.Разглеждане на делата

През 2009година в Административен съд-Велико Търново са разгледани общо 1743 дела.Общият брой на делата за разглеждане през 2009г. надвишава този на делата за разглеждане през 2008г. с 26 и с 650дела тези през 2007г.**Средномесечно 1съдия е разгледал 18,26дела.**В съда е създадена добра организация за своевременното насрочване и разглеждане на делата,като всеки съдия има по 1заседателен ден седмично,в който разглежда дела като първа инстанция,а в петък се разглеждат касационните дела.Най-много дела средномесечно е разглеждал съдия Чемширов-20,65дела месечно,следват от съдия Банев-20,42дела,следват от съдия Буюклиев-19,17дела.Продължава се добрата традиция,създадена в Административен съд-Велико Търново делата да се отлагат за един кратък период от време,а касационните дела да се решават

в едно заседание. В редките случаи, когато следващо съдебно заседание е насрочено за по-дълъг период от време-това е наложено от необходимостта да бъде дадена възможност на вещото лице, да изготви своевременно експертизата или когато има лица за призоваване от много други населени места и от София. По изключение се отлагат делата заради невъзможност на адвокат да се яви, тъй като е ангажиран в друг съд по друго дело. Това обстоятелство се дължи и на съществуващата правна уредба, изискваща ангажиране на доказателства, че е невъзможно в съдебно заседание да се яви както жалбоподателя, така и неговия пълномощник.

3. Брой свършени дела

През изминалия отчетен период съдиите от Административен съд-Велико Търново са свършили **1388 дела**, от които 1052 административни дела като първа инстанция и 336 касационни дела или общо 100 дела повече свършени спрямо 2008г. и с 562 дела повече свършени дела спрямо 2007г. Всеки административен съдия е свършил по 11,57 дела месечно при щат от 10 магистрати, а **реално по 14,54 дела или с 1 дело по-малко спрямо предходната година.**

4. Брой на висящите дела в края на отчетния период

В началото на отчетния период са останали несвършени 375 първоинстанционни дела и 54 касационни дела или общо 429 висящи дела в края на 2008г. Административен съд-Велико Търново приключва 2009г. с несвършени дела: 27 касационни дела и 328 първоинстанционни. Наблюдава се сериозно намаляване на висящите дела, както първоинстанционни, така и касационни, като намалените на несвършените дела в края на отчетния период е с 47 първоинстанционни дела спрямо 2008г. и на половина спрямо останалите несвършени касационни дела края на 2008г./от 54 несвършени касационни дела в края на 2008г. на 27 несвършени касационни дела в края на 2009г./Не на последно място големият брой висящи дела се дължи на промяната, въведена в Решение на ВСС от месец юли 2008г., уреждащо по нов начин отчитането на свършените дела, при което делата които са свършени/обявени за решаване през месец декември 2009г., но по които не е бил изготвен съдебен акт към 31.12.2009г. продължават да се броят като несвършени, като висящи. Надяваме се, че с евентуална промяна в начина на отчитане на делата като свършени, както и промяна в началото на срока/ той да се брой от датата на разпореждането за насрочване на делото в открито съдебно заседание/, крайните резултати, които ще отчете Административен съд-Велико Търново биха били доста по-различни. Независимо от този не особено коректен начин за отчитане на свършените дела **65% от всичко**

свършените дела през 2009г. магистратите от Великотърновския административен съд са приключили в тримесечен срок. Държим да акцентираме върху обстоятелството, че този тримесечен срок се брои от датата на депозиране на жалбата в съда до датата на издаване на краен съдебен акт от съдията. При насрочване на делото магистратите следва да се съобразят, че първото съдебно заседание, ако жалбата е редовна не може да бъде насрочено по-рано от 20 дни преди датата на разпореждането за насрочване. 97% от свършените касационни дела в Административен съд-Велико Търново са приключили в същия тримесечен срок. На обратния полюс са приключените данъчни и митнически дела, където само 27 % от всичко свършените дела са приключили в тримесечния срок. Налице е влошаване на показателя на свършените дела в 3месечния срок, но както вече бе отбелязано с оглед особеностите на разглежданите дела от една страна, а и с оглед начина на отчитане на сроковете за свършване на делата, съдът е постигнал като цяло един изключително висок резултат за свършване на делата през 2009г.

5. Средна продължителност на разглеждане на делата

Още от започване на своята дейност Административен съд-Велико Търново си постави амбициозната задача да спазва всички установени срокове за насрочване на делата и това да става в 2месечния срок, посочен в чл.157, ал.1 АПК, а делата да приключват в разумни срокове. Налице е влошаване на показателя свършени дела в 3месечния срок спрямо предходните две години. През 2009г. са свършени в 3месечен срок 65% от всички свършени дела, спрямо 75% през 2008г. и 86% през 2007г. Считаме обаче, че този "лош" за нас резултат се дължи най-вече на описаната промяна при отчитането на едно дело като свършено. От друга страна определена категория дела-каквито са данъчните-реално е невъзможно в повечето случаи да бъдат приключени в 3месечен срок, защото са дела с фактическа и правна сложност, изискват назначаване на експертизи и дори при стриктно спазване на сроковете за насрочване и разглеждане на делата, често е невъзможно делото да бъде приключено в 3месечния срок, освен ако съдията не започне веднага, след като обяви делото за решаване, същия ден не го напише и не обяви съдебния си акт.

С оглед задължителните указания за минимално съдържание на отчетния доклад следва да бъде представена работата на всеки съдия през отчетния период. В изпълнение на тези указания следва да посочим колко дела е разгледал всеки един от съдиите от Административен съд-Велико Търново, колко дела е свършил, изготвял ли е в срок съдебните актове по обявените за решаване дела. През 2009 година :

- **съдия Лазарова** е разгледала 122 първоинстанционни дела и 67 касационни дела/ като в тях са включени възложените и свършени 29

касационни дела в Административен съд Ловеч,където съдия Лазарова бе командирована през месец април 2009 г./ или общо 189възложени дела и е свършила 105дела като първа инстанция и 65касационни дела или **общо свършени през 2009година-170дела-средномесечно свършени 14,17дела.**Съдия Лазарова като административен ръководител на съда получава малко-по-малко дела на доклад.

- **съдия Чемширов** е разгледал 191първоинстанционни дела и 45касационни дела и е свършил 146дела като първа инстанция и 42дела като касационна инстанция или **общо свършени 186дела-средномесечно свършени 16,45дела;**

- **съдия Банев** е разгледал 192първоинстанционни дела и 53касационни дела е свършил 142първоинстанционни дела и 48касационни дела или **общо свършени 190дела - средномесечно свършени 15,83дела/;**

- **съдия Маринова** е разгледала 179първоинстанционни дела и 41касационни дела и е свършила 145дела като първа инстанция и 40дела като касационна инстанция или **общо свършени през 2009година 185дела -средномесечно свършени 15,42дела;**

- **съдия Данаилова** е разгледала 164дела като първа инстанция и 44касационни дела и е свършила 135първоинстанционни дела и 41касационни дела или **общо свършени дела 176дела-средномесечно свършени 14,67дела;**

- **съдия Буюклиев** е разгледал 180първоинстанционни дела и 50касационни дела и е приключил през 2009година 131дела като първа инстанция и 45касационни дела или **свършени за 2009година 176дела-средномесечно свършени 14,67дела;**

- **съдия Пеева** е разгледала 169дела като първа инстанция и 48дела като касационна инстанция и е свършила 131първоинстанционни дела и 45касационни дела или **общо свършени 176дела-средномесечно свършени 14,67дела;**

- **съдия Стефанов** е разгледал 183първоинстанционни дела и 44касационни дела и е приключил през 2009година 117първоинстанционни дела и 39касационни дела или **общо свършени 156дела-средномесечно свършени 13дела;**

Макар че едно сравнение,каквото ще си позволим да направим не е съвсем коректно,фактически 2съдии от Административен съд-Велико Търново годишно са свършили толкова дела,колкото всички съдии от някои други окръжни съдилища.Това обстоятелство е в подкрепа на навежданите от ръководството на съда аргументи,че следва да бъде увеличена щатната численост на Административен съд-Велико Търново като бъде увеличен броя на съдиите.Едно такова решение би гарантирало от една страна по-бързо,а от друга страна-по качествено правораздаване от страна на магистратите,тъй като би им позволило да обмислят добре казуса,с който са сезирани.Впрочем с оглед искане от Инспектората на

ВСС председателят на съда да предприеме мерки за намаляване на относителния дял на делата свършени в срок повече от три месеца е направено точно такова искане като мярка за намаляване на делата решени в срок над 3 месеца, а именно увеличаване на щата с 2 административни съдии.

Една от добрите традиции, които се създадоха за 2 години от съществуването на Административен съд-Велико Търново е съдебните актове по обявените за решаване дела да се изготвят в законоустановения 1 месечен срок от датата на последното заседание. Този срок стриктно се спазва при постановяване на съдебни решения по касационни дела. Често съдебният състав се произнася веднага след съдебното заседание, а съдебното решение се изготвя в срок до 10 дни след заседанието. Почти всички съдии изготвят актовете по делата, обявени за решаване в посочения срок. Изключение от това правило правят делата по ДОПК. Именно там са делата, в които съдията-докладчик не винаги успява да се произнесе в 1 месечен срок от датата на обявяване на делото за решаване. Известно забавяне при изготвяне на съдебните актове в срок през 2009 година има съдия Стефанов. През 2009 г. ръководството на съда предприе мерки за преодоляване проблема със своевременното изготвяне на съдебните актове от съдия Стефанов като с нарочна заповед на Председателя на съда бе намалена натовареността му и за повече от 6 месеца той получава нови дела по-малко от останалите съдии.

6. Качество на постановените съдебни актове

През 2009 година са обжалвани 431 акта, постановени от Административен съд-Велико Търново, от всичко подлежащи на контрол от Върховен административен съд 843 съдебни решения. Следователно около 51% от съдебните актове, постановени от съдиите от Административен съд-Велико Търново и подлежащи на обжалване, са обжалвани пред Върховния административен съд. Следва да се отбележи нарастването на обжалваните пред ВАС съдебни актове, постановени от Административен съд-Велико Търново спрямо 2008 г., когато са обжалвани и протестирани 377 съдебни решения на магистратите от Административен съд-Велико Търново пред ВАС.

В края на отчетния период от всички обжалвани през 2009 година са върнати 404 дела. Изключително добър атестат за работата на съдиите и качеството на постановените от тях съдебни актове е обстоятелството, че **74% от обжалваните актове са потвърдени от Върховен административен съд.**

Внимателният анализ на обжалваните и върнатите дела през 2008 показва, че магистратите от Административен съд-Велико Търново постановяват обосновани и законосъобразни актове по данъчни дела. Както

вече бе посочено по-горе този тип дела с изключителна фактическа и правна сложност, изискват задълбочени познания по специфични материи, внимателен анализ на доказателствата, прецизно определяне на приложимото към конкретния казус материално право, поради честите изменения на правната уредба. **73%** от постановените от съдиите от АС-В.Търново **съдебни актове по данъчни дела са потвърдени от Върховния административен съд.** Можем да се похвалим и с изключително добри резултати относно качеството на постановените съдебни актове и по дела по ЗКИР и ЗУТ-66% потвърдени съдебни актове. Наблюдава се намаление на потвърдените съдебни актове, изготвени от магистрати от Административен съд-Велико Търново по КСО и ЗСП, докато през 2008г. са били потвърдени 83% от решенията на Административен съд-Велико Търново, то през 2009г. процентът на потвърдените съдебни решения е вече 77%. От друга страна подобро е качеството на изготвяните съдебни актове по дела по ЗДСл, ЗМВР, ЗОВС където значително е нараснал процента на потвърдените съдебни актове – 75%. Анализът на изменените и отменените съдебни актове, постановени от съдиите от Административен съд-Велико Търново налага извода, че те се нуждаят от обучение относно прилагане на разпоредбите на Закона за митниците, правото на Европейската общност- директиви и регламенти и тяхното приложение в работата на българските магистрати, обучение на данъчни дела, както и от обучение относно спорни проблеми по прилагането на КСО и ЗСП. Предприети са мерки от страна на ръководството магистратите да посетят такова обучение организирано от НИП през 2009г., както и да вземат участие в организираните регионални обучения.

III Сграден фонд и техническа обезпеченост

1. Сграда, оборудване, проблеми

Основен и неразрешен проблем за Административен съд-Велико Търново и през 2009 година остава осигуряването на подходяща сграда. По отношение на съдебните зали нещата могат и да изглеждат за някого нормално. Административен съд-Велико Търново разполага с 2 съдебни зали, които позволяват осигуряване на заседателен ден на всеки съдия седмично. С наличието на 2 съдебни зали обаче се изчерпват нормалните условия за работа, които съществуват тук. И през 2009г. съдиите продължават да работят по 2 и по трима в един кабинет от 12 кв. м. За огромно мое съжаление най-вероятно и през 2010 година няма да има промяна в условията за работа на магистратите. Успяхме, с изключителната финансова подкрепа на Програмата за развитие на съдебната система да изградим първия в административните съдилища информационен център, в който да бъдат обособени 3 работни места. По

този начин се опитахме да създадем малко по-човешка и по-нормална за работа среда в деловодството. И сега може да види как адвокати чакат техен колега да приключи проучването на делото в коридора, за да може да влезе в деловодството и да седне на някои от двата стола. Все по остър става проблема с липсата на подходящо помещение за архив. В момента архивните дела са пръснати по съдийските кабинети в съществуващите шкафове на най-горния ред. Липсва място, където да бъдат поставяне архивираните дела от 2009г. и тези, които ще станат архивни през 2010г. Опитът ни да компенсирате лошите битови условия с осигуряване на техника, както и чрез разясняване на възможностите графикът за съдебните заседания и съдебните актове да бъдат прочетени в интернет страницата на съда не могат да компенсират липсата на подходяща сграда и нормални условия за работа, които да съответстват на мястото и ролята на административния съд в обществото. Факт е, че през 2009г., а в началото на 2010г. обстоятелството, че Административен съд-Велико Търново странно съжителства с чалга клуб „Дай- дай” стана обект на внимание на медиите, но то не променя перспективите за получаване на подходяща сграда. Усилията на ръководството на съда да убеди Министерство на правосъдието в необходимостта да бъде закупена подходяща сграда за нуждите на Административен съд-Велико Търново, която сграда с козметичен ремонт би могла веднага да бъде използвана, не дадоха резултат. За огромно наше съжаление вижданията на Министерството как и къде трябва да се помещава сградата на съда съществено се различават. В условията на финансова криза изграждането на нова съдебна сграда за нуждите на Административен съд-Велико Търново, както и на прокуратурите във Велико Търново, все повече се превръща в мираж. В тази връзка не без значение е и фактът, че въпросната нова сграда, не е включена в списъка за капиталови разходи на Министерство на правосъдието за 2010г. За нас остава горчивото усещане, че кога и къде ще бъде изградена нова съдебна сграда и къде ще бъдат предоставени суми за капиталови разходи се определя не от обема на извършваната работа, не от натовареността на съответния съд, а от някакви други не много ясни и неизвестни за нас критерии. Тайно се надяваме, че Министерство на правосъдието най-после ще разбере, че Административен съд-Велико Търново не е настанен в съдебната палата-гр. Велико Търново, нито пък му е предоставен за управление и стопанисване блок 4 от сградата на Областна администрация, а че дели един коридор, заедно със Сметна палата-сектор Велико Търново и че **реално целият съд се „разпростира” на площ 249,64 кв.м.** Не на шега се молим финансовата криза да продължи, за да не започне реализацията на новия застроителен план за района на Старото военно училище, защото не е ясно тогава къде ще бъде настанен съда. И за да не изглеждаме съвсем черногледни, от регионалната преса научаваме, че все пак идеен проект за нова съдебна палата в

гр. Велико Търново май е приет от Експертния съвет на Министерство на правосъдието и предстои започване на процедура по Закона за обществените поръчки за избор на проектант на сградата. Но за възлагане на поръчка за проектиране на сградата не е осигурено финансиране. Бихме са радвали да получим подкрепа от страна на Върховен административен съд проблемът с осигуряване на сграда на Административен съд-Велико Търново да намери трайно решение, като бъдат осигурени необходимите и отговарящи на нуждите на съда помещения.

2. Техническо оборудване

Още през 2008 година Административен съд-Велико Търново успя да обзаведе всички работни места с компютърни системи и мрежови принтери. В сградата на съда са монтирани и работят 2 големи дисплея, показващи графика на делата. С помощта на копирните машини се сканират всички документи по делата и се прикачват като прикрепени файлове към делата т.е прави се електронна папка на всяко дело и по всяко време може да се направи справка за делата без необходимост това да става от хартиения носител.

Апис-ЕвроПраво, Апис Регистър +, както и Сиела 4.0 има до всяко работно място, като правно-информационните системи се актуализират ежеседмично. За разпределение на делата се използва софтуера предоставен от ВСС.

От края на 2009 година се използва и единният счетоводен софтуер Конто, с който работи ВСС. Инсталирана е и програмата за Вещите лица, като е проведен начален курс на обучение на главния счетоводител и системния администратор.

Изградената интернет страница на Административен съд-Велико Търново се актуализира ежедневно. Публикуват се съдебните актове, както и информация за самия съд, така и за обяви за свободни работни места, семинари, информация за вещите лица и др. За 2009 година има 28 382 посещения, което е с 90,23% повече от предходната година.

Основен и неразрешим проблем за техниката остава липсата на място за сървърно помещение, тъй като няма никакви свободни помещения, както липсата на пожароизвестителна инсталация. Само преди няколко дни се запали ел.таблото в съдебна зала и чиста случайност е че няма неблагоприятни последици и по-сериозни материални щети.

IV. Предприети мерки за подобряване дейността на съдиите-организиране и повишаване на квалификацията на магистратите и съдебните служители

Започването на работата на един нов съд предполага едни добре обучени, знаещи и можещи магистрати и съдебни служители.

Продължихме добрата традиция и в началото на 2009 година съдът отново изработи план за обучение на магистратите и съдебните служители. Беше дадена възможност на всички съдии да вземат участие в организирания регионални семинари. Административен съд-Велико Търново също бе домакин на един такъв регионален семинар, организиран съвместно с НИП на тема „Актуални проблеми в правоприлагането на ЗКИР. Спорни въпроси в КСО и ЗСП” в гр. Велико Търново. Тази нова форма на обучение, чрез частично финансиране на обученията от страна на НИП, е изключително полезна доколкото дава възможност на съдиите да получат своевременно отговори на спорни въпроси, да уеднаквят практиката си със съдиите от съседните административни съдилища. Считаме тази алтернативна форма на обучение за изключително полезна и поради това, че с оглед ограничения брой на местата за обучаеми в НИП не винаги е възможно всички желаещи съдии да бъдат включени в исканото от тях обучение.

Извън тези обучения, организирани от НИП и регионални такива, съдиите от Административен съд-Велико Търново не пропускат възможност на неформални срещи при Председателя на съда да обсъдят спорни проблеми, всички да се запознаят с върнатите през изминалия месец дела от Върховен административен съд. Добра практика в нашия съд са и неформалните срещи с Адвокатска колегия-Велико Търново по повод осигуряване нормални условия на адвокатите да се запознават с делата, осигуряването на правна помощ, когато такава е поискана. Най-актуалният проблем, поставен от адвокатите е възможността да бъдат заплащани такси за преписи от съдебни актове чрез електронно банкиране. Надяваме се в края на 2010 година да можем да се похвалим, че този съвременен начин за заплащане на такива такси е част от начина ни на работа.

В подкрепа на твърденията ни, че в Административен съд-Велико Търново работят знаещи и можещи магистрати и съдебни служители е обстоятелството, че съдия Лазарова и съдебния секретар Даниела Стамова са обучители към НИП и обучават останалите си колеги като им предават опита и знанията си. В края на 2009 г. именно съдия Лазарова и съдебният секретар Стамова подготвиха Наръчник за работа по административни дела, които ще се ползва от НИП при обучаването на съдебните служители от административните съдилища. Друг интересен аспект от работата ни е заниманията на съдиите със студенти по право и публична администрация от Великотърновския университет ”Св. Св. Кирил и Методий”. Практиките, които тези студенти провеждат в съдебните зали на Административен съд-Велико Търново, според самите студенти, са изключително полезни. През есента на 2009 г. съдия Маринова се включи в обучението на студентите от II курс Юридически факултет на ВТУ ”Св. Св. Кирил и Методий” като води упражнения по административно право.

V. Други проблеми в работата на съда

През 2009 година съдиите от Великотърновския административен съд на общи събрания, след обсъждане, изготвиха становищата си по въвеждане на допълнителни критерии за мониторинг по АПК, по измененията на АПК, по предвижданите изменения в Закона за обществените поръчки. Съдия Лазарова бе включена като член на работната група към Министерство на правосъдието за мониторинг на АПК. Извън това Административен съд-Велико Търново работи активно и по проект на австрийски експерти относно необходимостта от изготвяне на нов АПК, ефективността от приложението на сегашния АПК. През 2009 г. бяха проведени две работни срещи с австрийските експерти, на които магистратите от Административен съд-Велико Търново изложиха своите виждания за необходимостта от промени в съществуващия АПК, от необходимостта в самия административен кодекс да са съдържат правила относно призоваването, относно заинтересованите страни в производството и колко удачно е законодателното решение АПК да препраща към ГПК. Работата ни по този проект ще продължи и през 2010 година.

Може би най-сериозното ни постижение през 2009 г. извън пряката ни съдебна работа е сключването на споразумение за сътрудничество с Главния Административен съд на провинция Райнланд-Пфалц, Република Германия. След продължителна кореспонденция и предварителна работа, през месец септември 2009 г. в гр. Велико Търново бе подписано споразумение между Председателя на Върховния конституционен съд на Райнланд-Пфалц и председателя на Административен съд-Велико Търново. По силата на това споразумение ще се провеждат хоспитации във всеки от двата съда от магистрати с цел информация и обмяна на опит. При тези работни посещения съдиите от Германия и България ще обсъждат добрите практики за организация на съда, ефективното и съобразено с интересите на гражданите разглеждане на административни дела, редица въпроси от европейското право, както и други въпроси, които са от взаимен интерес. Първото такова посещение, след подписване на договора ще бъде в средата на март 2010 г., когато 4 съдии от Административен съд-Велико Търново ще посетят Главния административен съд на провинция Райнланд Пфалц в гр. Кобленц.

Така изглежда това, което успя да свърши през 2009 г. Административен съд-Велико Търново. Както имах възможност да заявя преди време, независимо от лошите битови условия, само за три години магистратите от Административен съд-Велико Търново, успяха да убедят обществеността, че реформа в съдебната система има, че те могат да получат бързо и качествено правосъдие, че всеки български гражданин

може да дръзне да оспори незаконосъобразни актове, действия и бездействия на администрацията, да защити своя правен интерес, права и законни интереси. В тази негова дейност той ще получи справедливост и своевременно правосъдие именно от съдиите, които работят в административните съдилища. Дори и само заради това, макар и с една десета да увеличим доверието на гражданите в съдебната система, си струват всички усилия по създаване на самостоятелни административни съдилища, по утвърждаването им като критерии за качеството на българското правораздаване.

февруари 2010 година
гр. В. Търново

Председател : /П/
/М. Лазарова /